

ЧАСОПІСЬ
для
руских родин.
Виходить щодня
кроме днів по
неділях і святах.

БУКОВИНА

Редакція і адмі-
іністрація в Чер-
нівцях ул. Пе-
тровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

З'їзд письменників.

Товариство ім. Шевченка ухвалило в падолисті 1898. року обходити свій 25-літній ювілей і ювілей Котляревського. Притім, каже, був би пожаданий і з'їзд письменників. Той з'їзд українсько-руських письменників (очевидно і публіцистів) як Марко по пеклі товче ся вже від 1893 року по руській прасі. Я писав про той з'їзд кілька разів і все без успіху. Один лише досвід маю з того, але певний: Таких письменників, що вважають свою роботу до конча потрібною, у нас дуже мало; прочі вміють таку штуку зробити, що як з легким серцем починають писати, так ще з легким покидають. У нас більше ділетантів, як серіозних письменників. Інакше не дали би суспільноти виховувати так односторонньо, як її виховує руска публіцистика. А її ті письменники, які є, кожий носить на собі якийсь штемпель політичний, мов Каїнове пятно на чолі, і люди не питают, чи він до чого здав ся, тілько який він штемпель носить. Так виховали публику, так і самі письменники поміж собою поводяться. Коли я пішов до газети, котра мене має за свого противника, примірник своєї біллетристики (мудро чи глупо — менше о те), то та газета засади і навіть не згадає про тім. Задля політики! Політика займає і самих письменників так, що они волять задармо писати, за свої гроши друкувати свої твори і не мати читателів (для кого ж пишут?!) — волять банкрутувати морально у тій страш-

ній байдужності суспільності, аніж зійти разом для наради над спільними для всіх них інтересами. Стягніть іп. Франка, Белея і Барвінського на нараду — і слухайте, які в них є спільні письменські інтереси. Повинні бути і наші бути, але вісі они будуть живити ся на себе, крізь політичні окуляри і з наради вийде. Так оно її з іншими письменниками.

Дійшло до такої глупости, що кожда партія, а влашті провід партії, має своїх письменників і вважає своїм обов'язком, всіх інших маловажити або її поневіряти, як поневіряли недавно Франка. Простити щось комусь в ім'я інших заслуг або оправдати — борони Боже! Призвати політичному противнику его заслуги на поширені письменства — також борони Боже! Мені чудувалась, коли я похвалив повість Чайковського, котрий не пише ся на політику „Буковини.“ По що я робив рекламу опозиціонетові? — питали ся мене.

В такій просто убійчій атмосфері зросла публика, зроєли її письменники — і тепер їх скликую на з'їзд! Як кажу, спільні інтереси наші бути би (і то ціла маса!) — але ті письменники, приходячи на з'їзд, мусили би неріше піти від до сповіді, простити собі всі напасти, і в ім'я одного ідеалу, будь що будь всем спільному, в ім'я добра свого народу, почати поважну нараду. Віднайшло би ся ґрунт для письменників, дала би ся зреорганізувати і наша публіцистика, в котрій страшенно богато аномалій; дала би ся поділити робота; придумали би спосіб, як і чого учити публику — одним словом, придалась би нарада. Але до року ми такого розуму не наберемо і тому

в успіх з'їзду трудно тепер повірити, особливо, як взяти на увагу що її українських письменників, з котрих також ледви кількох уважає свою роботу за потрібну.

Заснітили ми цілу дуже важну царину суспільної діяльності так, що тепер з поміж бурянів і стебел збіга не видно. Що посіли, то її маємо. O. M.

Нема дурнички!

Нарікали недавно Діло і Галичани на п. Яросевича, що він устроює в своїм виборчім округі збори, а тим часописям не дає о тім навіть знати. З того очевидно превелика шкода для Руси, котра повинна знати кождий поступок свого посла, бо як не довідає ся, що він обідав, то раз готов Народний Дім у Львові завалити ся.

Коли-б галицькі Русини поза послами бачили що її інших людей, як би то було красно! Може би дещо більше побачили, як всі поступки послів, та зацікавилися і звичайними смертельниками, що не мають того щастя, походжати по марморових салях віденського парламенту. Той парламент то цілком грецька съвятиня; тож нічо дивного, що в тій съвятині кождому послові здає ся, що він також божок, коли не сам Дзевс, то бодай Діонізий... А ми як уже грецьких божків закинули до музеїв, так наших божків можемо поставити бодай біля себе, а не на престолах. Можуть часом Русини і обійти ся без справоздання з яко-

Як чоловік зійшов на пана.

Оповідання
ВЯЧЕСЛАВА БУДЗИНОВСКОГО.

Степан Порубальський замовк. Положив скрипти на крісло і позіхнув голосно.

— Я вже втомив ся і не читаю дальше. Лишім се на по обід.

— Ти здурів? — обізвав ся его товариш Петро. — Коли-ж скінчимо? Окрім нинішньої порції, мусимо переробити ще й те, що зі вчера нам остало ся.

— Мені горло вже висохло — казав Степан витягаючи свої кости, що аж отоманка затріщала. — Не годен дальше читати.

— Давай скрипти, я читаю дальше. Жартувати нема що. За місяць термін, а ми не можемо ще й половини матеріалу. Коли-ж ми се зробимо? Тепер ні, вечером знов ні, бо біжеш до Гальки; в суботу знов ідеш на віче... З тієї роботи муки не буде. До обіду маємо ще годину. Лише тепер ще учити ся. По обід трохи подрімати і знов до роботи!... Давай скрипти, я читаю!

— Хочеш, то читай, але для себе самого, по тиху, бо се монотонне читане і мухи вже денервею. Диви, як неспокійно літають. Я піду

пройти ся по съвіжім воздухам, бо голова вже розболіла від тих юридичних мудрошів.

Підійшов до ліжка, де лежав Петро і кинув ему скрипти. Сам пішов до шафи, вдягнув ся і вийшов. Петро заслонив ся скриптами і ніби читав, але уважно придивявся Стефанові.

— Гм... Се дуже підозріле... Натягнув сурдут, в котрий убирає ся лише на велику нараду і в котрім дуже ефективно виглядає... Гм... гм... І капелюх сивий взяв, в котрім ему дуже до лица; Галька звичайно в семім небі, як его так увидить... Але до неї він ніколи так не убирає ся... Цікавий я, чи взяв рукавички?... Звичайно бере їх лише тоді, коли іде на етикетальну візиту і то затягає аж перед дверми... На улиці, борони Боже!

Петро встав, і підійшов до шафи. Заглянув в пудло. — Нема рукавичок! Нема і ясної краватки. Щось є!... Цікава річ... Тепер дванадцять годин. — Варто затягнити... Як то добре, що Греки винайшли нитку, по котрій доходить ся до клубка! Вчера також викрутися о тій самій порі. Щось оно дуже інтересне і пахне жіночтвом, коли навіть мені не звірить ся. Але щобим так улави при ієпіті, як не дійду, що за одна!

Коли так Петро ломив собі голову над сим загадочним питанем, Степан став на сходах, виймив мале зеркальце, котре щойно вчера купив собі, поправив краватку і уложив на голо-

ві капелюх та, як думав, що ему найліпше до лиця. Обзорини в зеркалі випали вдоволяючо. Можна було се вичитати на его власнім лиці. Був певний, що тепер мусів кождій подобати ся.

Найнікто не думає, що була се неоправдана зарозумілість. До сего переконання дійшов він цілком научною, бо індуктивною методою. Такою, як она стоїть написана в творах Конта, батька позитивної методи в науці. Всі факти, з котрих він висинував згадану теорію, чи ту певність, були такі, що всі дівчата, з якими дотепер стрічав ся, дуже радо бачили его в своїм товаристві і очі кождої були звернені на него.

Скінчивши обзорини своєї особи і одежі, побіг на улицю Осолинських і пустив ся в сторону міського городу. Коли зайдов в город, удалило чверть.

— Чверть на першу. Саме добра пора. Небавом надійде.

Завернув і пустив ся тою самою дорогою.

— Іде вже!

Пізнав її вже здалека. Не по лиці, бо було ще досить далеко, а по гардеробі. Блавати і червоний мак на капелюх, гранатова сукня, чорна парадолька, книжки на ремінці і скорий, рівний хід — по тім розріжняв він її в громаді других дівчат, що рівночасно з нею вертали зі школи. Зрівнали ся обое і глинули собі в очі.

го збору. Щож там такого великого могло діяти ся? Справоздане, вотум довірія, мно- гая літа — таї вже!

З нагоди тих нарікань на п. Яросеви- ча, що він не дописує до руских газет, ді- стаемо таке письмо з Відня: „Звісно, що Діло напало на п. Яросевича, чому він не дописує про свої збори. Але се чиста ано- малья! Звідки приходить до того? Щось подібне тілько на галицькій Русі може лу- чати ся. Все gratis. Приїде руский посол з Галичини, каже собі „меніним людям“ переписувати, толкувати всякі бесіди і ін- терпеляції — і то все gratis. Скликує знов посол збори — то повинен сам о тім пи- сати до руских газет і також gratis. Так дурничками жити дальше годі! Коли рускі газети хотять знати, що де діє ся, то не- хай дописувателям платять! Але не так, як дописувателеви одної газети з Відня (ї. н.), що мабуть не з роскоші утік до Америки. А ще рускі часописи як помістять gratis допис, то думають, що велику ласку зро- били!“

Замітки справедливі і рада добра, тіль- ко до тій ради потрібно ще одното: звідки гроші взяти? Рускі народні газети і так ледви дишуть. Попереміювали їх без по- треби і перед часом на щоденні (тому без потреби, бо ми не маємо міскої читаючої публіки, а сільська витримує без газет і цілими тижнями) — і тепер коротають жи- те, як можуть. І за богато їх також. Як би гроші були, то певно дописувателі були би платні, але тоді певно також не друку- вались би нераз такі пусті дописи, як в нас нераз друкують ся (н. пр. всі до зну- дження одностайні дописи з нагоди виборів.) Се що-до газет а що-до послів, то ті справ- ді повинні платити за роботу таку, яку та- кож самі повинні вміти робити. Нехай би з деяких послів хоч така користь була!...

Русна публіцистика.

На другий рік в маю мене 50 літ з того часу, як в австрійській Русі з'явилася перша руска газета „Зоря галицька“. З тієї нагоди рус- кі публіцисти могли би застосовити ся передов- вім над тим, що на полі публіцистики у нас зроблено за остатних 50 літ, а що треба зро- бити на будуче.

Що вплив газет на публіку величезний, а дуже часто навіть рішаючий, се знають Русини із свого життя. Таку публіку, яку маємо, вихо- вав ніхто інший, лише рускі газети, лише рус- кі редактори. Які були ті редактори-учителі на- роду, такі вийшли і ученики-публіка.

На редактора іспиту не складає ся; дуже часто і не талант публіцистичний рішав о тім, коли хтось обнимав редакцію рускої газети. Публіцистика наша — хліб дуже не певний, тому кождий Русин, хоч би і найспосібніший до сего діла, волів шукати іншого заняття з пев- ною платною і будучиною. Публіцистами ста- вали люди зовсім придаково, задля якогось не- поводження на іншім полі. Виходило з того таке, що замісць мати по редакціях найспосібніших людей, ми мали і маємо дуже часто мірноти, котрі й писати добре не вміють, а не то щоб розуміли свое велике завдання.

Відносини наших газет до публіки далеки інші, як у других народів; у нас іменно не було і немає ані одної газети, заложеної на ін- терес трошевий. Ще ніхто не поважив ся у нас заризикувати для такого видавництва більший капітал в надії на заробок. В остатних часах були познаки, що деякі газети видаються ся уже так, як би по при добру публіки не забували і про своє — з чого вийшло, що на великі блу- ди публіки дивилися нераз крізь пальці — але сей обяв треба принести не бажаню наживи (она у нас і не можлива), лише обаві кількох людей публіцистів перед стратою хліба. Они вже не молоді і їм страшно перед старістю, в котрій ум знеможе ся, робити буде годі, пенсії нема, а жити треба.

Тим дасть ся пояснити і сей будь що будь неморальний обяв, що деякі редактори, хоч при- людно в своїх газетах боронили фонетичну пра- вопись, таки є у своїх газетах не завели.

Сама-ж публіка не розбірчива; читає га- зети без критики, не знає, чого від газети жада- ти. Вихована головно для політики, она читає не ті газети, що найліпше ведені, лише парт- ийні, хочби і зле ведені. Руска газета не зи- скує собі симпатій у публіки всесторонностю, іменами авторів статей, лише партійною одно-

сторонностю, майже вузькоглядностю. Русин що в театрі любить послухати добрих съпіваків зовсім не жадає від газети, аби в ній виступали що найліпші публіцисти і письменники. Тому газети й не старають ся о добрих сотрудників, тому її таких сотрудників майже годі найти.

Одну прикмету має наша публіка добру, а то, що сама помагає редакціям донесіями. Тільки дописій, і то за дармо, як дістають рус- кі часописи, чужі газети не дістають. Коли ж ті дописи дуже часто зле писані і пусті, то сему винна редакція, що їх без розбору друкує. Але на її оправдане треба сказати, що не ма- ючи в редакції сил і не платячи за дописи, она поневолі стає зависимою від ласки допису- вателів і задля недостачі матеріалу рада і піс- нетицям.

Відносини поміж самими рускими публі- цистами незвичайно погані. Всю ненависть пар- тійну переносять посполу зараз і на себе самих — і хочби собі особисто не мали що закинути, стрінувшись на улици навіть себе не поздоров- лята. А що до того їх і мало, то у них ніколи не повстала думка про якусь організацію хоч би для забезпечення себе на випадок слабости або старости.

Публіцисти у нас суть першорядними дія- чами громадянськими. Хоч би які прикрі відно- сини настали у нас, а вже Русини без газет, отже і без публіцистів, не обійтуться. Здава- лось би, що кожда партія у нас з твої причини повинна подбати о тих своїх безнастаних робітників; повинна витворити для них таке полож- жене, щоб находились і молоді охочі адепти для сего заняття. Тимчасом у нас кожда народовска партія о своєй власні фабрику партійну, т. е. о редакцію своєї газети, так мало дбає, що нових робітників до сих фабрик не то не прибу- вав, але й старих убував. Партийних фовдів нема або они дуже малі, кожда партія свою фабрику хоче мати, але на її ведене гроша не дає тільки, як потрібно для дальнього розвою. Москвофільська праса також не стойть помочию своєї публіки, тільки посторонніми запомогами.

Дальший розвій нашого народу залежить в великій мірі від часописів, значить від редак- торів. Се новинні би зрозуміти так партійні провідники, як і сама публіка. Тимчасом партійні провідники, хоч дуже а дуже потребують на свої услуги редакторів, — всяку всячину роблять, але про своїх редакторів майже не дбають; сама-ж публіка, хоч потребує праці ре- дакторів, дивить ся на них, як на бездомних нетаг. Обсміявиши себе посполу (а в такій по- літичній атмосфері, як наша, без того нераз і годі обійтись), публіцисти махнули на все рукою і навіть не старають ся піднести свою повагу

Лице єї зробило ся, як той маків цвіт на капелюсі. Четвертий раз уже стрічають ся так — і перший раз покрасіла. Не знав він єї, ві- она его не знала. Минули ся. Стефан ступив ще з п'ять кроків і завернув. Очі їх знов зустріли ся... она також озириула ся. Обое скомпромі- вані! Она очищено більше, як дівчина. Як би зловлена на злочині, спустила головку і побігла своїм скорим, рівним кроком.

— Мушу знати, де мешкає. — Хотів пустити ся за нею. — Ні, ще зміркує і осьмішує. Завтра уряджу се інакше. Буду йти з тій сторони, що й она, так щоби не зійти ся з нею око в око. Тоді й за нею буду слідити аж до дому. Буде се виглядати так, як би я случайно ішов за нею.

Завернув і пішов обідати.

На другий день, знов лежать оба. Стефан на отомані, Петро на ліжку, і читають скрипти. Читають аж до пів до дванадцятої години. Тим разом перервав Петро.

— Знаєш що, Стефку?

— Ні, не знаю.

— Від осьмої, до першої без перерви учить- ся, то рішучо за много. Кінчім все о дванадцятій. От заграй тепер свого Лішта, потім на обід, годину в каварні, до четвертої передрімати ся, а відтак до десятої наукі, і спати. Се буде най- економічніший розклад часу.

— На перерву о дванадцятій, годжу ся, але сідати до фортепіану тепер не маю охоти. Волю пройти ся, бо вже в очах темніє і в го-

лові шумить, як через цілі п'ять годин без перерви дивиш ся в записаний папір і думаєш о тих крутарствах. Що знов до вечера, то твій план злий. Я і вечер хочу мати вільний.

— Але-же, чоловіче! В той час найліпше робить ся. Від Гальки возьми урльон на місяць. Она чайже витримає тих кількох днів, не схоче, щоби ти через таку дурницю, з її причини, пропалив ся при іспиті.

— Ей! Мені Галька так само в голові, як і тобі.

— Но-но! Говори се другому, не мені. Ти забув уже, що то було, коли до неї залишився Остапович? Не дурів ти, що аж сьмішно було. Она перша може, котру ти серію любиш.

— Було колись.

— Колись було? То чому, коли тепер не- ма, не маєш попостити один місяць? Хиба маєш другу яку і бігаєш до неї о тій порі.

— Борони Боже! Але от — чоловік при- вик уж. История тягне ся вже рік цілий, при- вик що вечера побалакати. Се найліпша для мене розривка і відпочинок.

— Так знаєш що? Коли се вже желізна конечність побалакати з нею раз на день, а шкода тратити так продуктивний для науки вечер, перенеси ті конференції на час, котрій ми при- значили на відпочинок, значить на дванадцяту перед полуднем. Остаточно можна би вже о оди- найцятій кінчити, тим більше, що варто би нам раніше вставати.

— Як жеж се може бути? Як я можу її

се запропонувати? Она-же не моя наречена. Впрочі ми сходили ся не самі обое, а в товаристві старших, і то не після умови, а от так, з при- вички. Ні я до неї ні она до мене не має жад- дих претенсій ні обовязків. Коли-б я її таке запропонував, она би думала, що я вже на щось таке рішив ся, на що я — поки що — рішати ся не думаю. Се виглядало би, що ми вже до себе належимо.

— То знаєш що? Я тобі поможу. Я зро- блю се, що она сама переложить свої проходи з вечера на день... на дванадцяту годину. Зроблю се так зручно, що не буде навіть підозрівати, що ти о тім знаєш, і що се стало ся в твоїм інтересі.

— Не хочу.

— Чому?

— Бо не хочу.

Петро усміхнув ся і замовк.

Стефан читав право. Три на дванадцяту кинув скрипти і встав.

— Вже встаєш? До дванадцятої ще чверть години. Читай ще трохи.

— Ні! В горлі висохло, аж пече.

Підішов до шафи, натягнути парадну гар- деробу.

— Новий жакет береш, а то на що?

Стефан нахилив ся так, що двері шафи за- слонювали его. Чув, як кров заливає лице.

— Я? ні! — відповів. — Тяжкий ворог подумав собі.

(Дальше буде).

і значінє. Зійшли на ролю посольських попихачів, на ролю робітників при вінді, котрою одних підносять в гору, других спускають в низ, самі же все стоять в низу, так що на них піднесено і ними чоловік може дивити ся з гори.

Коли рускі публіцисти, котрих задача така велика, уважають такі відносини нормальними, то дарма! нехай ті відносини не змінюють ся на будуче. Коли ж їх уважають ненормальними, то на другий рік під час з'їзду письменників (як який буде) могли би о тім поговорити. Чей найшля би ся яка рада! Жити і робити оттак наїмана, мати великі цілі перед очима, а самому будь-що-будь так гірко працювати, як ніякі чужі публіцисти не працюють, і терпіти в таких відносинах так, що до десятка літ наш публіцист стає безпомічним і нікому непотрібним зробком, так далі жити ледви чи хто схочів би! Маємо вже тепер своїх десператів-публіцистів, котрі прилюдно друком признають ся, що трохи не жалують всеї своєї роботи; а маємо ще більше таких, що хоч до того прилюдно не признають ся, але про себе дома попадають у тяжке зневіре. І чим поважніше дивлять ся на жите, тим гірше для них. А в тім і вся іронія долі, що публіка ніколи не єсть так горячо, як її публіцисти наварить.

Прості робітники фабричні находять способи скорочення часу праці і поліпшення плати. Для руского публіциста неділі і 8-годинного часу праці нема. А схоче він дати собі волю, то газета виходить пуста. Хлібодавцем руских публіцистів є нарід. Той хлібодавець — великий скунтар. То скунтарство публіцисти так довго оправдували і терпіли, що хлібодавець сам тепер уважає себе навіть великим добродієм своїх робітників. Вибити ему ту зарозумілість з голови і присилувати его цінністі всіх своїх робітників більше як доси — то перша задача публіцистики. Тоді, як хлібодавець сам буде щедрий, то може ставити услівія і публіцистам, щоби працювали лішче.

Аби 50-літній ювілей рускої публіцистики не минув без ніяких рефлексій, на то ми завчали подаємо сих кілька гадок під розвагу тим, кого то обходите.

Один з них.

НОВИНКИ.

Чернівці, дні 27. липня 1897.

Іменоване. Податковий інспектор у Вижниці Кароль Бонер іменований старшим податковим інспектором в Чернівцях.

Конкурс розписаний на посади учителя і мол. учителя при 3-кл. школі в Качиці з німецькою, рускою і польською викладовою мовою. Речинець до 25-го серпня.

Обструкція увійшла тепер в моду. Батькам нашого міста сподобала ся така тактика і ну-ж її заводити в міській раді; лише одно мусимо тут замітити: їх обструкція справедлива, бо тим они хотіли оборонити населене перед надмірним визискуванем електричною, спілкою. Цілій шлях електричного трамваю поділено на 12 секцій, заведено дві кляси — котрі своїм урядженем нічим не ріжуть ся — і заведено надмірно високу тарифу. Справедливо домагалися люди зміни на лішче, але замість того хотіли дякі ради ще підвищити тарифу на найважніші часті шляху. Аби унеможливити таку ухвалу, видалили ся два ради з салі і тим здекомплектували засідане. Може тепер більшість міської ради трохи надумає ся, що має ухвалювати. Більше розваги над кишеною бідного населеня не пошкодило би тим панам.

Суд в Боянах. Може за якийсь час вже сповнить ся давне бажане боянських людей, а іменно основане осібного суду в Боянах. В компетентних сферах стали вже думати над зреалізованем сеї справи і запитали громадський уряд, чи найде ся відповідне поміщене для евентуального суду. Дідич заявив, що відступає безоплатно на два роки потрібні комната. Се безперечно прискорить остаточне полагоджене сеї справи.

Адвокати, що біуться на улиці. Що адвокати сварять ся, се можна щодня в суді видіти і чути, але щоби они на улиці билися буками і нагайкою, се велика рідкість. Таке сталося сими днями у Відні. У д-ра Фридриха Ельбогена бувового часу концепціонтом д-ра Людвік Гельбер. Вже тоді они посварилися. Ставши самостійним адвокатом, Гельбер переслідував Ельбогена, доносив на него до адвокатської палати, так що Ельбоген от і в посліднім часі дістав нагану. Аби піметити ся, Ельбоген помістив в посліднім числі Sonn-и Monatsszeitung фейлетон, котрим образився Гельбер. Однак замісце спір вести далі, як се лицює образованим людям, Гельбер напав на улиці Ельбогена нагайкою, а сей боронив ся своєю палицею. І так дочекалися Віденсьчукі небувалого факту, що два адвокати на публичній улиці посподу обкладали себе „чесніми“ прізвиськами, налицю і нагайкою, аж поки їх не розбронив поліцай. Wahrlich ein Schauspiel für Götter. Справа закінчила ся перед адвокатською палатою і судом.

Скубліть на всі боки. Не досить того, що бідні робітники виставлені на всякого рода визиски, так що тяжко працюють за нечувано низьку плату, ще їм навіть тої плати не дають, аби лише з bogatiti ся коштом бідних. Таке діяло ся в Якеманіцах, де селяни заняті при земельних роботах коло шанців. Підприємці тих робіт Травнер і Рох при кождій виплаті уривали робітникам по кілька крейцарів. Огірчені тим робітники окружили під час послідної виплати бараку, в котрій виплачував Травнер, і заявили, що не випустять его так довго, доки не зверне їм загарбані гроші. Завізаний жандарм і військова патруля мусили уступити супротив численної товпи робітників. Дотепний підприємець мусів вволити волю робітників, а коли не стало ему дрібних, сипав коронами, щоби тільки чим скоріше видістити ся з бараки. Спроваджений скорінько з сусідного села відійшов війська освобонив его і завів до міста.

Що діє ся з аeronautom Andre i двома его товарищами на бальоні до північного бігуну? Як відомо, сьмілій сей подорожник взяв з собою більше числа поштових голубів, щоби засилати ними вісті до Швеції. Отже в середу наспіла зі Ставангер до Християнії така телеграфічна звістка: „Під Coebde зловлено поштового голуба. Має він на нозі срібну обручку, а на крилах записку: Північний бігун 142 w. 47°62“. Вістя тає рознеслась близкавицею по цілій Швеції, однак показує ся, що она не є імовірна. Торічний товариш Андрого Екгольм каже, що голуб сей не може бути від Андрого, бо его голуби не мають ніяких обручок на ногах, але на крилах мають вписане імя і назвище свого пана, а того не має голуб, зловлений під Coebde. Із Штокгольму доносять, що редакцію днівника „Afton-Bladet“ окружили безнастінно товпи народу. Андре прирік був тій редакції, що кожного дня пустить до неї одного голуба з вісткою. До тепер не явив ся ані один голуб, так що починають уже сумнівати ся, чи Андре і его товариші живуть.

Татуєви на ім'янини. Один з богатих купців одеских обходив сими днями свої ім'янини, а пішні комнati его палати аж роїлись від гостей. При фортеці засіла молода і вродлива жінка господаря і грала веселу пісеньку, гості проходжувались по гостинній і весело розмовляли. Нараз дав ся чути при входових дверех дзвінок, а за хвилю внесено величезний кіш цвітів. Всі окружили прекрасний дарунок і не могли налюбувати ся справді чудовими цвітами. Господар дому наблизив ся і з вдоволенем підніс кіш у гору. Серед цвітів щось ворухнуло ся і роздав ся дитинячий плач. Господар остановив, а з ним всі гості... По комнаті залунав чим раз голосніший плач дитини. Та причеплена до ручки кошика карточка вяснила все — були на ній лише сі слова: „Татунцеви на ім'янини“...

Довгий вік. В Берлезні Кавні в Тексасі в північній Америці живе Німець Дайч, котрий дні 6-го с. м. обходив сотий рік своїх уродин. Було се не аби-яке торжество, бо на їм явилося Даїчових 5 синів і 5 невісток, 40 внуків,

26 правнуків і 4 праправнуків, разом 80 осіб. Дайч походить з воянкою родини — батько его був полковником — і служив сам у війску та ще й до нині задержав свою воянку поставу і військовий хід; мимо так глубокої старости держить ся просто, ступає умірним військовим кроком і виглядає, як би ему було що найбільше 60 літ. Дайч вступив був як 16-літній хлопак до пруского війска в 1813 р., видів Наполеона I. в 1814 р., а відтак в битві під Ватерльо. В Парижі по упадку Наполеона I видів трох монархів, що тоді з своїми війсками вступили були до Парижа; під час занятия Парижа познакомився був особисто з Бліхером, пережив упадок Наполеона III під Седаном, а тепер не бажає собі більше нічого, як щоби дожив ще до 1901 р., аби міг відтак сказати, що жив в трох століттях.

Фантазії писателів в їх повістях сповнюються з часом. Головно повісті Верна мають те щастя, що хоч они фантастичні, мимо того знаходять потверджене в дійсності. Подорож наоколо сьвіта, бальоном до бігуну, підводний корабель з его повісті — то все вже потвердило ся, а тепер якийсь моряк в Шербурзі доказав такої самої штуки, як Верна Матій Сандорф. Моряк той Алексей Рішон втік був з війска і его засудили за то на 5 літ до криміналу. Він відсиджував кару в Шербурзі у військовім арешті. Послідними часами постановив він втечі з арешту і одного разу в ночі видобув ся з своєї келії, переліз через мур і втік. Але вояк на стійці добавив его і дав знати. Зараз пустілася за ним патруля і стрілила кілька разів до него, але не поцілила. Коли Рішон побачив, що патруля вже ось-ось его зловить, побіг до моря і кинув ся у воду. Пустили за ним зараз чайку, але серед темноти і для того, що він пішов під воду, не могла его і чайка на воді зловити, ба, люди на чайці гадали, що він утонув ся і вернули назад. Рішон, чоловік сильний і знаменитий пливак, плив тимчасом на широке море, а побачивши, що вже за ним не гонять, вернув назад до берега, склав ся в якісь лісі і висунув там свою одежду. Досвітів пустився по лісами, а стрітивши селян, заміняв у них свою одіж за селянську, вернув до Шербурга, віз тут на зелінниці до вагона товарового і так заїхав до Парижа. Тут зараблив він собі якийсь час по пару крейцарів які помічник при вельможних роботах і був би дальше жив спокійно, якби не то, що в наслідок листів з погрозами, які одержав президент Фор, зроблено дні 13-го с. м. велику нічну облаву, під час якої найдено і Рішона, сплячого спокійно в однім з публичних городів. Єго пізнали і відставили назад до Шербурга.

Наука, штука і література.

Записок Наукового товариства ім. Шевченка т. XVIII. вийшов під редакцією М. Грушевского і містить розвідки: 1. Варлаам і Йоасаф, старохристиянський духовний роман і его літературна історія, д-ра Івана Франка. 2. Набіг козаків на Очаків 1545 р. Евгена Барвінського; 3. Проект поштового тарифу на Україні 1784 р. Миколи Княжевича, 4. Miscellanea: Грамота московського уряду до донських козаків про українські справи 1659 р. Олексія Маркевича; 5. Наукова хроніка: Нові розвідки з історії давньої Русі М. Грушевского, 6. Бібліографія і 7. Вісти з товариства. В бібліографічнім відділі взяло участь 17 рецензентів, котрі оцінили 37 книжок.

Зоря ч. 13. містить: Не судилось, оповідане з давнього минувшого О. Л.—сь, (конець). — Пересіпів П. Граба: Вальтер Скот, Вордерворт, Роберт Соуті, Теннісон. — Злодійка Оксана, оповідане Л. Яновской (конець буде). — Додічини Атенки з Байрона перека. А. Кримський. — Поступова Польща, два відчiti M. Грушевского (конець). — Література й життя (листи з України російської) П. Оновієткі і критичні замітки: До рецензії В. Заренка про „Рускі билини“ і думи М. Пачовського“ А. Кримського. — Пошестя хвороба чума. В—ико. До ілюстрації: Вид

Чорногори. Верх „Шпин.“ Селяни з Рунгурів і Акрешорів. — Бібліографія.

Природа, оповідане О. Кобилянською, вийшло в бібліотеці Д. Лук'яновича. Оповідане має велику літературну вартість. Коштує 30 кр.

* Oeneria Monacha, наш фейлетон в 114. числі Буковини, подала Жизнь и Искусство в російській перекладі.

КОНКУРС.

Виділ „Народного Дому“ в Чернівцях пошукує для бурси від 1. л. вересня с. р.

УПРАВИТЕЛЯ

для надзору над питомцями бурси

і

ГОСПОДИНЮ

що подавала би питомцям харч разом з опалюванем, освічуванем і чищенем комнат та пранем білизни.

Термін для зголосування до кінця липня с. р. — Близькі умови в „Народному Домі“ (улиця Петровича 2.) щодня від 6—8 год. вечером.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

улиця Петровича ч. 2.

має на складі отсї свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за роч-

ник, а всі 7 разом 6 зр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чесних дітів.

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночек для руских дітів. Ю. Федковича 10 кр. На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожну поодиноку книжочку.

Замовлення приймає й редакція „Буковини.“

В КОЖДІЙ РУСЬКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ
повинна находитися

Народописна карта

українсько-руського народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіти“, а виконана в літографічнім закладі Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарська ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимкорше!

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

ПОЇЗДИ ЗЕЛІЗНИЦЬ

від дня 1-го мая 1897 після часу середно-европейського.

відходять з Чернівців

до Неполоківців, Снятини, Львова, Відня	819	854	1232	404	1025
до Глібоки, Гадіфальви, Гатни, Іцкан і Бурдуженів	II48	351	832	—	635
до Садагури, Бояна, Новосел'ці	645	430	—	—	—

з Глібоки

до Карапчева, Сторожинця, Бергомету, Межибродів	814	535	—	—	—
---	-----	-----	---	---	---

Перший поїзд іде на шляху Бергомет, Межиброди від 1-го марта до 3-го вересня що вівторка і п'ятниця.

з Гадіфальви

до Радівців	610	1003	228	612	805
---------------------	-----	------	-----	-----	-----

з Гатни

до Качика, Турагумори, Вами і Кімполюнгу	1010	201	—	—	—
--	------	-----	---	---	---

з Іцкан

до Сучави	327	630	1009	216	718
-------------------	-----	-----	------	-----	-----

з Вами

до Рус-Молдавії	346	647	913	1132	250
-------------------------	-----	-----	-----	------	-----

Поїзди ідуть від часу до часу. Розвідати можна на стаціях Вамі, Драгоша і обох Молдавицях.

з Карапчева

до Чудина н. С. . . .	854	1007	615	—	—
-----------------------	-----	------	-----	---	---

Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка, інший кождій днини.

приходять до Чернівців

з Відня, Львова, Снятини, Неполоківців	II28	320	757	811	610
з Бурдженів, Іцкан, Гатни, Гадіфальви, Глібокої	—	809	1212	350	1000
з Новоселиці, Бояна, Садагури	—	1113	950	—	—

до Глібоки

з Межибродів, Бергомету, Сторожинця, Карапчева	635	1037	800	—	—
--	-----	------	-----	---	---

Перший поїзд іде на шляху Бергомет Карапчів тільки в понеділок; другий поїзд на шляху Бергомет-Межиброди тільки від 1. липня до 31. вересня що понеділка і четверга; третій поїзд не іде в понеділок.

до Гадіфальви

з Радівців	542	855	115	550	747
--------------------	-----	-----	-----	-----	-----

до Гатни

з Кімполюнгу, Вамі, Гурагумори, Качика	1258	625	—	—	—
--	------	-----	---	---	---

до Іцкан

з Сучави	442	842	130	630	837
------------------	-----	-----	-----	-----	-----

до Вамі

з Рус-Молдавії	842	1259	204	322	545	905
------------------------	-----	------	-----	-----	-----	-----

Поїзди ходять від часу до часу. Розвідатись можна на стаціях Вамі, Драгоша і обох Молдавицях.

до Карапчева

з Чудина н. С. . . .	555	555	—	—	—
----------------------	-----	-----	---	---	---

Перший поїзд іде що понеділка, другий з винятком понеділка.

|| поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейський іде о 46 мінут пізніше від чернівецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркненем мінут.

|| поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейський іде о 46 мінут пізніше від чернівецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркненем мінут.

|| поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейський іде о 46 мінут пізніше від чернівецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркненем мінут.

|| поїзди поспішні; * поїзди особові; без знаку поїзди мішані. Час середно-европейський іде о 46 мінут пізніше від чернівецького часу; нічний час рахує ся від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано і зазначає ся підчеркненем мінут.